

ԱՒԱԳ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻԻՆ

Վարագոյրը փակ

ՔՀՆ. *Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Ամէն:*

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք, յաւիտեանս: Ամէն:

ՔՀՆ. *Ես առ Աստուած կարդացի, եւ նա լուաւ ինձ յերեկոյս, ի վաղորդայն եւ ի հասարակ աւուր:*

ՍՐԿ. *Սպասէի Աստուծոյ իմոյ եւ ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ:*

ՔՀՆ. *Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:*

ՍՐԿ. *Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:*

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք ընկալ, կեցո եւ ողորմեա:

ՔՀՆ. *Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:*

ՍԱՂՄՈՍ 86 (85)

Խոնարհեցո, Տէր, զունկն քո եւ լուր ինձ, զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ, Տէր, եւ փրկեա զծառայս քո, Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա ինձ, Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ, ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ:

GREAT TUESDAY

VESPERS

The curtain closed

PRS. Blessed be our Lord Jesus Christ. Amen.

Our Father, who art in heaven, hallowed be Thy name. Thy kingdom come. Thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread. And forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us. And lead us not into temptation, but deliver us from evil. For Thine is the kingdom and the power and the glory, forever. Amen.

PRS. I have called upon God and he has heard me in the evening, in the morning and at noonday.

DCN. I waited upon my God and I set my eyes upon the Life-giver who delivers his servants and saves them.

PRS. Glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit.

DCN. Now and always and forever and ever. Amen.

Again for peace let us beseech the Lord. Receive us, save us and have mercy upon us.

PRS. Blessing and glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

PSALM 86

Incline your ear, O Lord, and answer me, for I am poor and needy.

Preserve my life, for I am devoted to you; save your servant who trusts in you.

You are my God; be gracious to me, O Lord, for to you do I cry all day long. Gladden the soul of your servant, for to you, O Lord, I lift up my soul.

Ձի դու, Տէր, քաղցր եւ ուղիղ ես, բազում
մողորմ առ ամենեսեան որ կարդան առ քեզ:

Ունկն դիր, Տէր, աղօթից իմոց եւ նայեա ի
ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ
քեզ, եւ լուար ինձ:

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս, Տէր, եւ ոչ
ոք է որպէս զգործս քո:

Ձամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն
եւ երկիր պապցեն առաջի քո, եւ փառաւոր
արասցեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու, Տէր, եւ առնես սքանչելիս, եւ
դու միայն ես Աստուած:

Առաջնորդեա ինձ ի ճանապարհի քում,
եւ գնացից ի ճշմարտութեան քում, եւ ուրախ
եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչել յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ, Տէր Աստուած
իմ, բոլորով սրտիւ իմով, փառաւոր արարից
զանուն քո. յաւիտեան:

Մեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո,
Տէր, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ներքնոց:

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ իմ,
եւ ժողովք Հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ
Համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Այլ դու, Տէր Աստուած իմ, զթած ես եւ
ողորմած, երկայնամիտ, բազումմողորմ եւ ճշմարիտ,
նայեա առ իս եւ ողորմեա ինձ:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի
աղախնոյ քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու
Տէր օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ՔՀՆ. Փառք քեզ, Աստուած, փառք քեզ. յաղագս
ամենայնի, Տէր, փառք քեզ:

For you, O Lord, are good and forgiving,
abounding in steadfast love to all who call on you.

Give ear, O Lord, to my prayer; listen to my
cry of supplication.

In the day of my trouble I call on you, for
you will answer me.

There is none like you among the gods, O
Lord, nor are there any works like yours.

All the nations you have made shall come
and bow down before you, O Lord, and shall glo-
rify your name.

For you are great and do wondrous things;
you alone are God.

Teach me your way, O Lord, that I may walk
in your truth; give me an undivided heart to revere
your name.

I give thanks to you, O Lord my God, with
my whole heart, and I will glorify your name for-
ever.

For great is your steadfast love toward me; you
have delivered my soul from the depths of Sheol.

O God, the insolent rise up against me; a
band of ruffians seeks my life, and they do not set
you before them.

But you, O Lord, are a God merciful and
gracious, slow to anger and abounding in stead-
fast love and faithfulness. Turn to me and be gra-
cious to me.

Give your strength to your servant; save the
child of your serving girl. Show me a sign of your
favor.

So that those who hate me may see it and be
put to shame, because you, Lord, have helped me
and comforted me.

Glory be to the Father and to the Son and to
the Holy Spirit.

Now and always and forever and ever.
Amen.

PRS. Glory to you, O God, glory to you; for all
things glory to you, O Lord.

ՄԲԿ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկալ, կեցո եւ ողորմեա:

ՔԶՆ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՍՍ.ՂՄՈՍ 140, 141, 142 (139, 140, 141)

Ապրեցո զիս, Տէր, ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիրտս իւրեանց, զօր ամենայն պատրաստեցան ի պատերազմ:

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, եւ թոյնք ի ժիւղ ի ներքոյ շրթանց նոցա:

Պահեա զիս, Տէր, ի ձեռաց մեղաւորի, եւ ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս:

Խորհեցան խափանել զզնացս իմ, թաքուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շուրջ զշաւղօք իմովք եղին ինձ գայթակղութիւն:

Ասացի՛ Տէր Աստուած իմ ես դու, ունկն դիր, Տէր, ձայնի աղօթից իմոց:

Տէր, Տէր, զօրութիւն փրկութեան իմոյ, Հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Մի՛ մատներ զիս, Տէր, ի ցանկութիւն մեղաւորաց՝ ոչք խորհեցան վասն իմ, մի՛ ընդ վայր Հարկաներ զիս:

Զի մի՛ երբեք բարձրացին, եւ խորհուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա՝ վաստակ չրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա:

Արկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս Հրոյ, եւ կործանեսցես զնոսա. ի տառապանաց մի՛ կարասցեն կեալ:

Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեսցի ի վերայ երկրի, զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն ի կորուսա:

Ծանեայ զի առնես, Տէր, դատաստան աղքատի եւ իրաւունս տնանկի:

Արդարք գոհացին զանուանէ քումմէ, բնակեսցեն ուղիղք առաջի երեսաց քոց:

DCN. Again for peace let us beseech the Lord. Receive us, save us, and have mercy upon us.

PRS. Blessing and glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

PSALM 140, 141, 142

Deliver me, O Lord, from evildoers; protect me from those who are violent.

Who plan evil things in their minds and stir up wars continually.

They make their tongue sharp as a snake's, and under their lips is the venom of vipers.

Guard me, O Lord, from the hands of the wicked; protect me from the violent.

Who have planned my downfall. The arrogant have hidden a trap for me.

And with cords they have spread a net, along the road they have set snares for me.

I say to the Lord, "You are my God; give ear, O Lord, to the voice of my supplications."

O Lord, my Lord, my strong deliverer, you have covered my head in the day of battle.

Do not grant, O Lord, the desires of the wicked; do not further their evil plot."

Those who surround me lift up their heads; let the mischief of their lips overwhelm them!

Let burning coals fall on them! Let them be flung into pits, no more to rise!

Do not let the slanderer be established in the land; let evil speedily hunt down the violent!

I know that the Lord maintains the cause of the needy, and executes justice for the poor.

Surely the righteous shall give thanks to your name; the upright shall live in your presence.

Տէր, կարդացի առ քեզ եւ լուր ինձ, նայեա ի ձայն աղօթից իմոց ի կարդալ իմում առ քեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո, Տէր, համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի:

Դիր, Տէր, պահապան բերանոյ իմոյ, եւ դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի՛ խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս, որ գործեն զանօրէնութիւն. եւ ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ՝ եւ յանդիման արասցէ. իւր մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, եւ աղօթք իմ ի կամս նորա:

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա, լուրցեն բանից իմոց՝ եւ քաղցրասցին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ զի սփռեալ է ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք նորա մերձ ի դժոխս:

Առ քեզ Տէր, Տէր, են աչք իմ, ի քեզ յուսացայ, Տէր, մի՛ հաներ զհոգի յինէն:

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թաքուցաւ ինձ, ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն:

Անկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչեւ անցից:

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի:

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ, եւ զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից:

Ի նուազել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու, Տէր, ծանեար զչաւիղս իմ, ի ճանապարհ յոր եւ զնացի՝ թաքուցաւ ինձ որոգայթ:

Հայէի յաջմէ եւ տեսանէի, եւ ոչ ոք էր որ ճանաչէր զիս, կորեաւ յինէն փախուստ իմ եւ ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, եւ ասացի, դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Նայեա, Տէր, յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ

I call upon you, O Lord; come quickly to me; give ear to my voice when I call to you.

Let my prayer be counted as incense before you, and the lifting up of my hands as an evening sacrifice.

Set a guard over my mouth, O Lord; keep watch over the door of my lips. Do not turn my heart to any evil.

To busy myself with wicked deeds in company with those who work iniquity; do not let me eat of their delicacies.

Let the righteous strike me; let the faithful correct me. Never let the oil of the wicked anoint my head, for my prayer is continually against their wicked deeds.

When they are given over to those who shall condemn them, then they shall learn that my words were pleasant.

Like a rock that one breaks apart and shatters on the land, so shall their bones be strewn at the mouth of Sheol.

But my eyes are turned towards you, O God, my Lord; in you I seek refuge; do not leave me defenseless.

Keep me from the trap that they have laid for me, and from the snares of evildoers.

Let the wicked fall into their own nets, while I alone escape.

With my voice I cry to the Lord; with my voice I make supplication to the Lord.

I pour out my complaint before him; I tell my trouble before him.

When my spirit is faint, you know my way. In the path where I walk they have hidden a trap for me.

Look on my right hand and see— there is no one who takes notice of me; no refuge remains to me; no one cares for me.

I cry to you, O Lord; I say, “You are my refuge, my portion in the land of the living.”

Give heed to my cry, for I am brought very

եղէ յոյժ. ապրեցո զիս ի Հալածչաց իմոց, զի Հզօր եղեն քան զիս:

Տէր, Հան ի բանտէ զանձն իմ, զոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարք, մինչեւ Հատուցես:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

ՔՀՆ. Օրհնեալ Տէր, որ բնակեալդ ես ի բարձունս, եւ օրհնեալ են փառք մեծութեան քո. որ Հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձունս, ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Արարեր զարեգակն լուսատու տուրնջեան, զլուսինն եւ զաստեղս լուսատու գիշերոյ, եւ զլոյս ճրագի: Դու ես լոյս գովելի, սուրբ եւ առաջին լոյսն. ի քէն փախնու խաւարն. եւ զլոյս քո կենդանի, Տէր, ծագեա ի սիրտս մեր: Եւ մեք միաբան ասացուք. օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. եւ քեզ երգեմք զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՔԱՐՈՁ

ՄՐԿ. Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան Համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խաղաղութեամբ անցուցանել եւ Հասանիլ ի ժամ երեկոյիս: Արժանաւորեա զմեզ, Տէր, սուրբ սրտիւ, Հրեշտակային երգով զօհաբանութիւն մատուցանել Տեառն Աստուծոյ ամենակալիդ. կեցո եւ ողորմեա:

ՔՀՆ. Կեցո, Տէր:

ՄՐԿ. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

low. Save me from my persecutors, for they are too strong for me.

Bring me out of prison, so that I may give thanks to your name.

The righteous will surround me, for you will deal bountifully with me.

Glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit.

Now and always and forever and ever. Amen.

SUPPLICATION

PRS. Blessed are you, O Lord, who dwell on high and blessed is the glory of your majesty. You established the luminaries on high and made light shine forth from heaven over the whole universe. You made the sun to give light by day and the moon and the stars to give light by night, as well as the light of the lamp. You are the laudable light, the holy and the primal light; darkness flees from you. Therefore, O Lord, shine your living light in our hearts. And we shall say with one accord, “Blessed is your glorious holy name and we sing praise and glory to you, to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

EXHORTATION

DCN. Having arrived at this hour of the evening we all lift up our hands and glorify you, O Lord our God, who granted us to pass this day in peace and to arrive at this evening service. Make us worthy, O Lord, with pure heart and with angelic song to give thanks to you, the almighty Lord God. Save us and have mercy upon us.

PRS. Save us, O Lord.

DCN. Have mercy upon us, O Lord our God, according to your great mercy. Let us say in one accord:

ՔՀՆ. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Ընթերցում Առականերու Գիրքէն (9.1-18)

Իմաստութիւնը իր տունը շինեց եւ իր եօթը սիւները կանգնեց: Իր կոչունքին համար անասուններ մորթեց, համեմով խառնեց իր գինին, եւ իր սեղանը պատրաստեց: Ապա իր աղախինները ղրկեց, որպէսզի քաղաքին բարձունքներէն կանչեն իր բերնով. «Ո՛վ տգէտներ, ինծի՛ եկէք», եւ պակասամիտ մարդոց ըսեն. «Եկէ՛ք, իմ հացէս կերէք, եւ իմ համեմած գինիէս խմեցէք: Թողուցէ՛ք տգիտութիւնը, որպէսզի ապրիք, եւ դատողութեան ճամբան բռնեցէք»:

Ով որ մեծամիտ մարդ մը կը խրատէ՝ փոխարէնը արհամարհանք կը ստանայ. ով որ ամբարիշտը կը յանդիմանէ՝ ինքզինք կ'արատաւորէ: Մեծամիտը մի՛ յանդիմաներ, որ չըլլայ թէ քեզ ատէ. իմաստունը յանդիմանէ, եւ քեզ կը սիրէ: Իմաստունին առիթ տուր, եւ աւելի իմաստուն կ'ըլլայ. արդար մարդուն սորվեցուր, եւ իր գիտելիքը պիտի աւելցնէ: Իմաստութեան սկզբնաքայլը Տիրոջ երկիւղն է, եւ ճշմարիտ գիտութիւնը Ամենասուրբը ճանչնալն է:

Ընթերցում Եսայի Մարգարէի Գիրքէն (40. 9-17)

Ո՛վ Սիոնի աւետաբեր, լեռներու բարձունքը ել եւ ուժգնօրէն աղաղակէ՛. անվախօրէն բարձրացո՛ւր ձայնդ, ո՛վ աւետաբեր Երուսաղէմի, եւ Յուդայի քաղաքներուն ըսէ.- «Ահա ձեր Աստուածը կու գայ»: Ահաւասիկ Տէր Աստուած կու գայ զօրութեամբ իր իշխանութիւնը հաստատելու: Տեսէ՛ք, հետը կը բերէ իր վարձատրութիւնը, որովհետեւ իւրաքանչիւրին գործերը ծանօթ են իրեն: Հովիւի մը պէս պիտի հովուէ իր հօտը, իր բազուկներով պիտի ժողվէ գառնուկները, իր գիրկին մէջ պիտի պահէ գանոնք, եւ մակաղելու պիտի տանի մայր մաքիները:

PRS. Lord, have mercy, Lord, have mercy, Lord, have mercy.

Having arrived at this evening service, we all unceasingly glorify the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

A reading from the Book of Proverbs (9:1-18)

Wisdom has built her house, she has hewn her seven pillars. She has slaughtered her animals, she has mixed her wine, she has also set her table. She has sent out her servant-girls, she calls from the highest places in the town, “You that are simple, turn in here!” To those without sense she says, “Come, eat of my bread and drink of the wine I have mixed. Lay aside immaturity, and live, and walk in the way of insight.”

Whoever corrects a scoffer wins abuse; whoever rebukes the wicked gets hurt. A scoffer who is rebuked will only hate you; the wise, when rebuked, will love you.

Give instruction to the wise, and they will become wiser still; teach the righteous and they will gain in learning. The fear of the Lord is the beginning of wisdom, and the knowledge of the Holy One is insight.

A reading from the Prophet Isaiah (40: 9-17)

Get you up to a high mountain, O Zion, herald of good tidings; lift up your voice with strength, O Jerusalem, herald of good tidings, lift it up, do not fear; say to the cities of Judah, “Here is your God!” See, the Lord God comes with might, and his arm rules for him; his reward is with him, and his recompense before him. He will feed his flock like a shepherd; he will gather the lambs in his arms, and carry them in his bosom, and gently lead the mother sheep.

Ո՞վ իր ափով չափեց երբեք ծովուն ջուրերը, կամ իր թիզով՝ երկինքի տարածութիւնը, կամ չափեց երկրին ծանրութիւնը: Ո՞վ կշռեց լեռները՝ կշտորդով, կամ բլուրները՝ կշիռքով: Ո՞վ կրնայ խորհուրդ տալ Տիրոջ Հոգիին. ո՞ր խորհրդականը խելք պիտի տայ անոր: Անիկա ոեւէ մէկէն խորհուրդ առնելու պէտք ունի՞ արդար դատաստան ընելու, գիտութիւն սորվելու եւ իմաստութեան ճամբան հասկնալու համար: Բոլոր ժողովուրդները անոր դիմաց դոյլէն ինկած կաթիլի մը կը նմանին, կշիռքի մէջ դրուած փոշիի հատիկ կը համարուին: Իրեն համար կղզիները փոշիի չափ ծանրութիւն չունին: Անոր արժանի զոհ մատուցանելու համար ամբողջ Լիբանանի անտառներն իսկ բաւարար չեն կրակի, ո՛չ ալ անոր բոլոր անասունները՝ ողջակէզի: Անոր առջեւ բոլոր ազգերը ոչինչի պէս ու ոչինչէն ալ նուազ՝ ունայնութիւն կը համարուին:

ՔԱՐՈԶ

ՍՐԿ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, ըզ- Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, զԹագա- ւորն խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան, եւ վասն միայնոյ սուրբ, կաթողիկէ եւ առա- քելական եկեղեցոյ, զի զբազում ամս խաղա- ղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած մեր, եւ զԹագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ, վասն մեծի սուրբ եւ ահաւոր անուան իւրոյ: Զպետս գաւառաց, զգօրավարս, զգօրա- գլուխս, զժողովուրդս, զմուտս եւ զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ, եւ զամենայն պատե- րազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ ի մէնջ, Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

ՔՀՆ. Կեցո, Տէր:

ՍՐԿ. Զերեկս մերձեալ եւ զառաջակայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով՝ ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

ՔՀՆ. Ծնորհեա, Տէր:

ՍՐԿ. Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց՝ ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

ՔՀՆ. Ծնորհեա, Տէր:

Who has measured the waters in the hol- low of his hand and marked off the heavens with a span, enclosed the dust of the earth in a mea- sure, and weighed the mountains in scales and the hills in a balance? Who has directed the spirit of the Lord, or as his counselor has instructed him? Whom did he consult for his enlighten- ment, and who taught him the path of justice? Who taught him knowledge, and showed him the way of understanding? Even the nations are like a drop from a bucket, and are accounted as dust on the scales; see, he takes up the isles like fine dust. Lebanon would not provide fuel enough, nor are its animals enough for a burnt-offering. All the nations are as nothing before him; they are accounted by him as less than nothing and empti- ness.

EXHORTATION

DCN. Again for peace let us beseech the Lord.

Let us beseech the almighty God, the Father of our Lord Jesus Christ, the king of peace, for peace and for the one, holy, universal, and apos- tolic church; that the Lord our God may grant us many peaceful years and may send us, for the sake of his great, holy and awesome name, rulers who are peacemakers; that he may keep in peace the heads of the states and provinces, the generals and commanders and all the people and our comings in and goings out, and that he may crush all the battles of the enemy. May the almighty Lord save us and have mercy upon us.

PRS. Save us, O Lord.

DCN. That we may pass the evening that is aproaching and the night before us in peace and in faith, let us ask of the Lord.

PRS. Grant, O Lord.

DCN. That he may send us the angel of peace for our protection, let us ask of the Lord.

PRS. Grant, O Lord.

ՄԲԿ. *Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց՝ ի Տեառնէ խնդրեսցուք:*

ՔՀՆ. *Շնորհեա, Տէր:*

ՄԲԿ. *Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց՝ ի Տեառնէ խընդրեսցուք:*

ՔՀՆ. *Շնորհեա, Տէր:*

ՄԲԿ. *Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ Հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք:*

ՔՀՆ. *Տէր, ողորմեա:*

ՄԲԿ. *Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:*

ՔՀՆ. *Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:*

ՄԲԿ. *Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենքեան միաբանութեամբ:*

ՔՀՆ. *Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:*

ԱՂՕԹՔ

ՔՀՆ. *Լուր ձայնից մերոց, Տէր Աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց եւ զբանս աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր ի հոտ անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւել ի մեզ, Տէր ամենակալ, զհաւատ, զյոյս, զսէր, եւ զամենայն գործս առաքինութեան, որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ ի տուէ եւ ի գիշերի, արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, եւ վասն Հոգեւոր կենացդ աղաչել զքեզ, Տէր, եւ գտանել ի քէն զշնորհս եւ զողորմութիւն. եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:*

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Քեզ երկիր պագանելով, Տէր Աստուած մեր, գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ ի մէնջ զերկարութիւն տուրնջեանս: Տուր մեզ, Տէր, աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս եւ գառաջակայ գիշերս առանց մեղաց, եւ առանց գայթակղութեան անցուցանել: Հաստատուն կալ եւ մնալ ի հաւատ, ի յոյս, ի սէր, եւ ի պատուիրա-

DCN. For the remission and forgiveness of our transgressions, let us ask of the Lord.

PRS. Grant, O Lord.

DCN. The great and mighty power of the holy cross for our help, let us ask of the Lord.

PRS. Grant, O Lord.

DCN. Again with one accord for our true and holy faith, let us beseech the Lord.

PRS. Lord, have mercy.

DCN. Let us commit ourselves and one another to the Lord God almighty.

PRS. To you, O Lord, we commit ourselves.

DCN. Have mercy upon us, O Lord, our God, according to your great mercy. Let us all say with one accord:

PRS. Lord, have mercy, Lord, have mercy, Lord, have mercy.

PRAYER

PRS. Hear our voice, O Lord our God, accept our supplications, the lifting up of our hands and the words of our prayer; sanctify this our evening prayer service so that it may be offered to you according to your will as a fragrant offering. Increase in us, O Lord almighty, faith, hope, love and all virtuous deeds, so that we may piously live by day and by night according to your benevolent will, and may be worthy to beseech you, O Lord, for our salvation and for our spiritual life, and to find grace and mercy from you; and we may thankfully glorify the Father and the Son and the Holy Spirit, now and ever and forever and ever. Amen.

Peace be to all.

Let us bow down to God.

We bow down to you, O Lord our God, and we give you thanks for we have passed the length of this day in peace. Grant us, O Lord, we beseech you, that we may pass this evening and the night before us without sin and without offense, to stand firm and remain in faith, in hope, in love, and in keeping of your command-

նապահովեանք, ինդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ՝ զհաստատութիւն, եւ անձանց մերոց զփրկութիւն: Որպէս զի ընդունելով ի քէն զհայցուածս մեր՝ եւ զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ ի բարձունս առաքեսցուք ամենագոր սէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ԵՐԳ ԵՐԵՔՍՐԲԵՆԻ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հրգօր, սուրբ եւ անմահ, որ եկիր եւ գալոց ես, ողորմեա մեզ: (Երեք անգամ կրկնել)

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ՝ մայր Քրիստոսի, մատո զաղաչանքս մեր որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ:

Soorp Asdvadz, soorp yén húzor, soorp yén anmah, vor yégir yén kalots és, voghormya méz.
(Repeate thrice)
Paravoryal yén orhnyal mishd soorp gooys Asdvadzadzin Mariyam, mayr Krisdosi, mado zaghachanûs mér vortvo ko yén Asdoodzo méro.

ments. We pray for peace for the whole world, stability for your holy church, and for our salvation; so that receiving from you our requests, we may always send up on high most-fitting glorious praises to your all powerful dominion, O Christ our God, now and ever and forever and ever. Amen.

THE TRISAGION

Holy God, holy and mighty, holy and immortal, who has come and is to come, have mercy upon us. (Repeat thrice)

Glorified and blessed ever holy virgin, bearer of God Mary, mother of Christ, offer our supplication to your son and our God.

ՄԱՂԹԱՆՔ

ՔՀՆ. Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

SUPPLICATION

PRS. That he may deliver us from temptation and from all perils.

ՔԱՐՈԶ

ՍՐԿ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ զթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

EXHORTATION

DCN. Again for peace let us beseech the Lord.

That the voice of our supplications be heard by the Lord God through the intercession of the holy Mother of God and that the mercy and compassion of the Lord God may descend upon us. Almighty Lord our God, save us and have mercy upon us.

ՔՀՆ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

PRS. Blessing and glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

ՍԱՂՄՈՍ 121 (120.1-2)

Համբարձի զաչս իմ ի լեռինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկեսցէ, որ արար գերկինս եւ գերկիր:

PSALM 121:1-2

I lift up my eyes to the hills – from where will my help come.

My help comes from the Lord, who made heaven and earth.

Շնորհեա մեզ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն, եւ զհոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացո:

Երկընչիմք ի քէն Տէր զարհուրեալք ի պատասխանւոյն, զամէնն ասելով եթէ ոչ գիտեմ ըզձեզ:

Յորժամ դաս փառօք Հօր դատել ըզտիեզերս ամենայն, շնորհեա եւ մեզ Տէր կալ ի յաջմէքումմէ:

Grant us, O Lord, watchfulness along with the wise virgins, and kindle the lamps of our souls to burn brightly.

We fear you, O Lord, we are terrified of the response, “Truly, I tell you, I do not know you.”

When you come in the Father’s glory to judge the whole universe, grant us also, O Lord, to stand at your right hand.

*Shnorhya méz Dér artnootyoon únt imasdoon goosanatsn yév z-hokvots mérôts labderús bay-dzaratso.
Yérgúnychimk i kén Dér zarhooryalk i badaskhanvooyñ, zaménn asélov yété voch kidém úztséz.
Horzham kas parok Hor tadél úzdiyézérs aménayn, shnorhya yév méz Dér gal i hachmé koommé.*

ՔԱՐՈԶ

EXHORTATION

ՍՐԿ. Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

DCN. For the peace of the whole world and the stability of the holy Church, let us beseech the Lord. Let us all say in one accord:

ԱՂՈԹՔ

PRAYER

ՔՀՆ. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

PRS. Lord, have mercy, Lord, have mercy, Lord, have mercy.

Հայր զթած, բարեխնամող՝ արարիչ ամենայն արարածոց. ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց ի ժամ երեկոյիս, որ առատդ ես առ ամենեսեան՝ պարգեւօք բարերարութեան քո: Ողորմեա, Տէր, ամենայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց, եւ հոգւոցն հանգուցելոց: Զի դու, Տէր ամենակալ, գիտես զպէտոս մեր եւ զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք եւ իմանամք, եւ քեզ ընդ Որդւոյ եւ ամենասրբոյ Հօգւոյդ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Father, compassionate, that takes good care of all, maker of all creature, receive the supplication of your servants in this evening hour, for you are abounding unto all with gifts of your beneficence. Have mercy, O Lord, upon the whole world and upon your holy church, upon the sick, the grieved, on those who travel by land, sea, and air, on confessors, penitents, and on the souls that are at rest. For you, O Lord almighty, know our needs and our wants more than that what we ask or comprehend; and to you with the Son and all-Holy Spirit is befitting glory, dominion, and honor, now and always and forever. Amen.

«Հայր Գթած» աղօթքի ընթացքին, տասը փոքրիկներ շապիկ հագած կը կանգնին ատեանին մէջ իւրաքանչիւրը ձեռքին ունենալով վառած մում մը:

During the prayer “Father, compassionate” (Hayr kûtdadz) ten young boys or girls, wearing albs come to the nave holding lit candles.

ԴՊՐ. Ողբաձայն (Սղ 25(24):2)
Առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ. Աստուած իմ ի քեզ յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցիր, եւ մի՛ ծիծաղեսցիրն զինեւ թրչնամիք իմ:

CHR. Psalm 25:2.
To you, O Lord, I lift up my soul, O my God, in you I trust; do not let me be put in shame; do not let my enemies exult over me.

ՄՐԿ. Ալէլուիա օրթի:
 ՔՀՆ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:
 ԴՊՐ. Եւ ընդ Հոգւոյդ քուս:
 ՄՐԿ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:
 ՔՀՆ. Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Մատթէոսի (24.45-25.13):
 ԴՊՐ. Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
 ՄՐԿ. Պոսխուսէ:
 ԴՊՐ. Ասէ Աստուած:
 ՔՀՆ. Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կ'ըսէ.-

Ուրեմն, ո՞վ է Հաւատարիմ եւ իմաստուն ծառան: Անիկա է, որ տէրը իր ծառաներուն վրայ վերակացու կը կարգէ, որպէսզի ճիշդ ատենին կերակուրի անոնց բաժինը տայ: Երանի՛ր այն ծառային, որուն տէրը երբ կու գայ՝ զինք կը գտնէ իր պաշտօնը լաւապէս կատարած: Կ'ըսեմ ձեզի, որ տէրը այդ ծառան իր բոլոր ստացուածքներուն վերակացու պիտի կարգէ: Սակայն երբ ծառան չար ըլլայ եւ ինքնիրեն խորհի՛ր ըսելով. «Տէրս կ'ուշանայ գալու», եւ սկսի իր ծառայակիցները ծեծել, զինովներու հետ ուտել ու խմել, յանկարծ իր չակնկալած ատենին եւ չսպասած ժամուն տէրը պիտի գայ, եւ այն ատեն զայն խստութեամբ պիտի պատժէ, կեղծաւորներուն կարգին դասելով: Հոն պիտի լայ եւ ակռաները կըճտէ:

Այն ատեն երկինքի թագաւորութիւնը պիտի նմանի հետեւեալին.-

Տասը կոյսեր կային, որոնք իրենց լապտերները առած՝ դիմաւորելու ելան փեսան: Անոնցմէ հինգը յիմար էին, իսկ միւս հինգը՝ իմաստուն: Յիմարները առին իրենց լապտերները, բայց իրենց հետ պահեստի ձէթ չառին, մինչդեռ իմաստունները իրենց լապտերներուն հետ սրուակով ձէթ առին: Եւ երբ փեսան ուշացաւ գալու, բոլորն ալ թմրեցան ու քնացան:

Կէս գիշերին կանչ մը լսուեցաւ. «Ահա փեսան կու գայ, զայն դիմաւորելու ելէք»: Կոյսերը արթնցան եւ սկսան իրենց լապտերները կարգի դնել: Յիմար կոյսերը իմաստուններուն ըսին. «Ձեր ձէթէն քիչ մը մեզի տուէք, որովհետեւ մեր լապտերները ահա կը մարին»: Իմաստուն կոյսերը պատասխանեցին. «Ո՛չ, որով-

DCN. Alleluia! Rise!
 PRS. Peace be to all.
 CHR. And with your spirit.
 DCN. Listen in awe.
 PRS. To the holy Gospel of Jesus Christ according to Matthew (24:45-25:13).
 CHR. Glory be to you, O Lord, our God.
 DCN. Be attentive.
 CHR. God is speaking.
 PRS. Our Lord Jesus Christ says:

Who then is the faithful and wise slave, whom his master has put in charge of his household, to give the other slaves their allowance of food at the proper time? Blessed is that slave whom his master will find at work when he arrives. Truly I tell you, he will put that one in charge of all his possessions. But if that wicked slave says to himself, “My master is delayed”, and he begins to beat his fellow-slaves, and eats and drinks with drunkards, the master of that slave will come on a day when he does not expect him and at an hour that he does not know. He will cut him in pieces and put him with the hypocrites, where there will be weeping and gnashing of teeth.

Then the kingdom of heaven will be like this.

Ten bridesmaids took their lamps and went to meet the bridegroom. Five of them were foolish, and five were wise. When the foolish took their lamps, they took no oil with them; but the wise took flasks of oil with their lamps. As the bridegroom was delayed, all of them became drowsy and slept.

But at midnight there was a shout, “Look! Here is the bridegroom! Come out to meet him.” Then all those bridesmaids got up and trimmed their lamps. The foolish said to the wise, “Give us some of your oil, for our lamps are going out.” But the wise replied, “No! there will not be enough for you and for us; you had better go to the dealers

Հետեւ կրնայ ըլլալ որ մեզի եւ ձեզի չբաւէ. աւելի լաւ կ'ըլլայ որ երթաք խանութպաններուն եւ ձեզի համար ձէթ գնէք»:

Երբ անոնք ձէթ գնելու գացին, փեսան եկաւ, եւ պատրաստ եղողները փեսային Հետ Հարսանիքի մտան, եւ դուռը գոցուեցաւ: Քիչ ետք եկան միւս կոյսերը եւ ըսին. «Տէ՛ր, տէ՛ր, դուռը բա՛ց մեզի»: Փեսան պատասխանեց. «Իսկապէս որ չեմ ճանչնար ձեզ»:

Ապա Յիսուս եզրակացուց. – «Ուրեմն՝ արթո՛ւն մնացէք, որովհետեւ չէք գիտեր Մարդու Որդիին գալուն ո՛չ օրը եւ ո՛չ ալ ժամը»:

ՔԱՐՈՉ

ՄԿ. Խնդրեսցուք Հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ՛՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

ԴՊՐ. Կեցո՛, Տէ՛ր:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

ՔՀՆ. Թագաւոր խաղաղութեան օգնական եւ փրկիչ անձանց մերոց Քրիստոս Աստուած մեր, պարսպեալ պահեա գոհովութիւն քո ընդ Հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան: Փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՔՀՆ. Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք, յաւիտեանս: Ամէն:

ՔՀՆ. Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց Սրբոյ Հոգւոյն, երթայք խաղաղութեամբ եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ: Ամէն:

and buy some for yourselves.”

And while they went to buy it, the bridegroom came, and those who were ready went with him into the wedding banquet; and the door was shut. Later the other bridesmaids came also, saying, “Lord, lord, open to us.” But he replied, “Truly I tell you, I do not know you.”

Keep awake therefore, for you know neither the day nor the hour.

EXHORTATION

DCN. Let us in faith and with one accord ask of the Lord that he may bestow upon us the grace of his mercy. May the almighty Lord save us and have mercy upon us.

CHR. Save us, O Lord.

Lord, have mercy, Lord, have mercy, Lord have mercy.

PRAYER

PRS. King of peace, our helper and our Savior, O Christ our Lord, protect and keep your people under the protection of your holy and venerable cross in peace. Deliver us from visible and invisible enemies; make us worthy to thankfully glorify you together with the Father and the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

PRS. Blessed be our Lord Jesus Christ. Amen.

Our Father, who art in heaven, hallowed be Thy name. Thy kingdom come. Thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread. And forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us. And lead us not into temptation, but deliver us from evil. For Thine is the kingdom and the power and the glory, forever. Amen.

PRS. Be blessed by the grace of the Holy Spirit; depart in peace, and may the Lord be with you all. Amen.

Ա.Ի.Ա.Գ ԵՐԵՔՇԱՐԹԻ – GREAT TUESDAY

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԲՁ – LEVAVI Mode III

Սկսումս ^{Չափառը}

Հա - մ - բար - ձի զաչս ի-մ ի լե - բի - նս ,

ուս - տի ե - կե-ս - ցէ ի-նձ օ - դ - նու-թիւ - ն :

1 Շնոր - հեա մեզ Տէ - - ր արթ - նու-թիւն ընդ ի - մա-ս -

- սու - ն կու - սա - նացն ե - ւ գհոգ - ւոց մե - բոց

լա-ւ - տե - բր-ս պա - յ - ծա - ու - ցո - :

2 Եր - կըն - չիմք ի քէն Տէ - ր դա - ր - հու - բեա - լք

ի պա - տա ս - խա - ն - ւոյն , զա - մէնն ա - սե - լո-ւ

ե - թէ ո - չ գի - - տե-մ ըզ - ձե - գ :

3 Յոր - ժամ դաս փա - ոօ-ք Հօ-ր դա - տել ը-զ-տի - ե -

- զե - բս ա - մե - նայն , շնոր - հեա ե - ւ մեզ Տէ-ր

դանդաղելով

կա - ւ ի յաջ - մէ քու - - մ - մէ - - :